

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

תוכן עניינים

- א. המוכר בהמה גסה לעובד כוכבים קונסין אותו עד עשרה בדמיה.....1
- ב. המוכר עבדו לעובד כוכבים קונסין אותו עד מאה בדמיו.....2
- ג. וכמה תהא שותפות של עובד כוכבים ותהא פטורה מן הבכורה ...
אפילו אָזְנוּ ... דבר שעושה אותו טריפה ... בו דבעינן כל בכור ... אמו נמי בעינן כל
מקנך תזכר וליכא אלא לא שנא.....3
- ד. רחל שילדה מין עז ועז שילדה מין רחל פטורה מן הבכורה ואם יש בו
מקצת סימנין חייב מום קבוע הוי לשחוט עליו.....4
- ה. גדולה גדולה כשל עגל וקטנה קטנה כשל אווז ... יתר עליהן אדם עיניו
שתיהן גדולות שתיהן קטנות ... דבעינן איש שוה בזרעו של אהרן אבל בהמה שתיהן
גדולות שתיהן קטנות נמי לא הוי מומא.....4
- ו. רב מרי בר רחל הויא ליה ההיא חיותא הוה מקנה לאודנייהו לעובד
כוכבים ... מותר לאדם להמיל מום בבכור קודם שיצא לאויר העולם ... אפי'
מקדושת כהן קא מפקע ליה ... ידע לאקנויי קנין גמור וחזי ליה איניש אחרינא ...
מילתא הוא דעבד ואתי בה לידי תקלה.....5
- ז. כהנים ולוים פטורין מק"ו אם פטרו את של ישראל במדבר דין הוא
שיפטרו את של עצמן.....8

דף ג.

א. המוכר בהמה גסה לעובד כוכבים קונסין אותו עד עשרה בדמיה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

בהמה גסה בכל מקום אין מוכרין לגויים, ואסרו למוכרה אפילו לישראל
החשוד למכור לגוים. ואם מכר קונסין אותו עד עשרה בדמיה ומחזירה
ואפילו שבורה אין מוכרין¹, ועל ידי סרסור, שרי אפילו לגוים².

כבר התבאר במסכת גיטין דף מד: ובע"ז דף יד: ולעיל דף ב: ועכשיו נהגו
היתר בכל, והטעם לפי שבימיהם היו דרים הרבה יהודים ביחד והיו יכולין
לעמוד בגזירה זו שהיו יכולים למכור זה לזה, אבל האידנא שמעט יהודים
דרים במקום אחר, ואם לא ימכרו לגוי, הוה ליה גזירה שאין רוב הצבור
יכולין לעמוד בה³. וכבר הוסכם מפי חכמים ז"ל⁴ שאין גוזרים גזירה על
הציבור שאין רוב הציבור יכולין לעמוד בה. ולא מיבעיא אם יש לישראל
בהמה שמותר למוכרה, אלא אפילו לכתחילה לקנותה על מנת למוכרה או
להשכירה לגוי ולהרויח בה נהגו היתר, משום שיש פסידא דרווחא פרנסתו
ומחייתו אם לא יתירו לו.

ג. המוכר עבדו לעובד כוכבים קונסין אותו עד מאה בדמיו

¹ וכתב רש"י דגזרו שמא ימכור שלימה והתוס' כתבו שם דהרואה יסבור ששלימה מכרה ובבית הגוי נשברה.
² דישאל מצווין על שביתת הבהמות שלהם בשבת דכתיב [שמות כ, י] לא תעשה כל מלאכה וגומר אתה
ובהמתך וגו', והיו חוששין שאם ימכרו בהמתם לגוי והגוי יעשה בה מלאכה בשבת לפעמים ישאלו או ישכירו
אותה להם ויעשה בה גם כן הגוי מלאכה בשבת, ויעבור הישראל בלאו דלא תעשה כל מלאכה וגו' ובהמתך,
דעדיין הבהמה היא שלו. אי נמי משום נסיוני, פירוש דזמנין דובנה ניהלה במעלי שבת סמוך לשקיעת החמה
ואמר ליה תא נסייה ניהלי, ושמעה לקליה ואזלה מחמתיה וניחא ליה, והוה מחמר אחר בהמתו בשבת, ומחמר
דאורייתא

³ טור והפוסקים, ויש פוסקים כתבו הטעם לפי שעתה אין אנו בקיין בקלא דניחוש דשמעה לקליה כו' ומשום
שאלה ושכירות ליכא למיחש דאין רגילין עכשיו לקנות בהמה כדי להשכירה כי אם לצורך עצמו קונהו ע"כ
וכתב הר"ן דלפי זה אפילו לקנות כדי להרויח למכרה מותר ע"כ וכן נראה דעת המחבר וכן נהגו וכ"כ העט"ז
וכתב עוד הר"ן ואעפ"כ בעל נפש ימעט אבל בשאלה שהדבר פשוט לאסור ראוי למחות למי שעושה כך ע"כ
ועיין בא"ח סימן רמ"ו וכל זה בבהמה ממאה אבל בשחורה כתב סה"ת ופוסקים דא"צ לכל זה די"ל דלשחיטה
לוקחה וכמ"ש רש"י. ש"ך שם יב. יש לומר עוד דטעם נסיוני אינו אלא למאן דאמר [שבת קנג, ב] מחמר אחר
בהמה חייב חטאת, וכמו שכתב הר"ן [עבודה זרה ד, ב ד"ה ומקשו] דמשום הכי לא הביא הרמב"ם [שבת כ,
ג] טעמא דנסיוני דלדידן לא חיישינן ליה, כמו דלא חיישינן משום שביתת בהמתו כיון דאינו אלא לאו. גליון
מהרש"א שם ד

⁴ ע"ז לו ע"א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

עוד התבאר שם דף מג: מד. שהמוכר עבדו⁵ לעובד כוכבים או לגר תושב, אם לא ברח⁶, קונסים את האדון לפדותו עד עשרה בדמיו⁷ ולכתוב לו גט שחרור להתירו בבת חורין, ודוקא את האדון, אבל אין קונסים בנו אחריו. וי"א⁸ שקנס זה שקנסוהו לפדותו עד עשרה בדמיו אינו אלא בא"י, ובבי"ד סמוכין ככל דיני קנסות, וא"כ אינו שייך בזמן הזה שאין לנו בי"ד מומחים. וי"א⁹ שזה רק בקנסות שחייבה תורה, אבל קנס זה כיון שחכמים תקנו קנס לעשות סייג לתורה, גובין גם בשאינם מומחים ושייך בזמן הזה.

ג. וכמה תהא שותפות של עובד כוכבים ותהא פטורה מן הבכורה ... אפילו אזנו ... דבר שעושה אותו טריפה ... בו דבעינן כל בכור ... אמו נמי בעינן כל מקנך תזכר ולינא אלא לא שנא

כבר התבאר לעיל דף ב. ששותפות הגוי¹⁰ פוטר מן הבכורה ואם היה הגוי שותף בפרה או בעובר אפילו לא היה לו בו אלא אחד מאלף באם¹¹ או בולד, הרי זה פטור מהבכורה.

⁵ שו"ע ונו"כ יו"ד רסז פ

⁶ כיון שהפקיע עבדו ממצוות קנסוהו חז"ל שייצא לחירות, ולפיכך אם ברח מהעובד כוכבים אין רבו יכול להשתעבד בו עוד וחייב לכתוב לו גט שחרור להתירו בקהל.

⁷ ולא יותר ערוה"ש שם סעי' קכה

⁸ שו"ע שם והוא דעת הרמב"ם

⁹ ש"ך שם ס"ק קא בשם הרא"ש וכתב שם שכן דעת הטור.

¹⁰ רמב"ם שם הלכה א שו"ע ונו"כ יו"ד שכ ג

¹¹ בב"י כתב בשם תוספות דבכורות דסני אפי' באזנה אכן בתוס' פרק בתרא דעבודת כוכבים כתבו שיש להחמיר להקנות לעובד כוכבים דבר שעושה אותה טריפה כגון הריאה והראש אמנם א"צ שיתן העובד כוכבים מעות שזה הראש או הריאה אלא שיקנה בפרוטה אף על פי ששוה יותר כפלים אפי"ה אין לחוש משום ביטול מקח דאנן סהדי שהישראל גמר ומקני לעובד כוכבים כדי להפטר והקשה בפרישה מאי שנא מס' ס"א גבי מתנות כהונה שצריך שיהיה לעובד כוכבים חלק בכולה ואם אין שותף עמו אלא בראש אינו פטור רק מן הלחיים וכו' וא"כ קשה לדעת התוס' דבעינן דוקא דבר חשוב כמו הראש וכו' סני ונראה דלק"מ דדוקא הכא גבי בכור דכתיב פטר רחם בישראל ילפינן מינה שיהיה הכל בבני ישראל ואם נימל דבר חשוב ממנו בטל הכל משא"כ לענין מתנות דאין לימוד מקרא על זה אלא דכל שיש לעובד כוכבים חלק באותו חלק פטור ממתנות ותו לא דאין א' תלוי בחבירו כלל עכ"ל הט"ז ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

במה דברים אמורים שפטור¹² אפילו אין לגוי אלא אחד מהאלף, הני מילי כשיש לגוי בה שותפות סתם בכל הבהמה שיכול להיות שחלקו הוא הלב או המוח מקום שכל חיות הבהמה תלויה בו¹³.

אבל אם אין לגוי שותפות בה אלא באבר מיוחד, כגון שיש לו באחד משניהם האם או העובר, אבר אחד כגון יד או רגל, רואין כל שאילו יחתך חלקו של גוי והיה נחשב בעל מום הרי זה פטור, ואם אפשר שיחתך חלקו של גוי ולא יפסל ולא יהיה בעל מום¹⁴ חייב בבכורה, שסלק חלקו של גוי כמי שאינו, והיה המותר בהמה שלימה ליתנה לכהן.

דף ג:

ד. רחל שילדה מין עז ועז שילדה מין רחל פטורה מן הבכורה ואם יש בו מקצת סימני חייב מום קבוע הוי לשחוט עליו

רחל שילדה¹⁵ כמין עז או עז שילדה כמין רחל¹⁶ פטור מהבכורה, שנאמר (במדבר יח פסוק יז) אך בכור שור עד שיהיה הוא שור ובכורו שור כלומר דומה לאמו.

ואם היה בו מקצת סימני אמו הרי זה בכור, דהו"ל דומה לאמו אלא שזה הוא בעל מום קבוע שאין לך מום גדול משנוי ברייתו.

ה. גדולה גדולה כשל עגל וקטנה קטנה כשל אווז ... יתר עליהן אדם עיניו שתיהן גדולות שתיהן קטנות ... דבעינן

¹² שו"ע ונו"כ שם ד

¹³ לבוש מובא בש"ך ג ובדרישה כתוב שצריך שיהא כל האבר לעובד כוכבים ובא"ח פירש בענין אחר ע"ש, מיהו התוס' פ' בתרא דעבודת כוכבים כתבו שצריך להקנות לעובד כוכבים דבר שהחיות תלוי בו וכ"כ בהגהת מרדכי פרק האשה רבה ויש להחמיר לכתחלה וכ"כ באגודה ריש בכורות וטוב להקנות דבר שעושה נבלה או טרפה.

¹⁴ בב"י הקשה היאך אפשר שיחתוך אבר ולא יהיה מום ותירץ דאפשר ביש לו יתרת אבר ואין צורך לזה דה"ק שאלו יחתוך מאותו אבר עצמו ולא יהיה מום מחמת אותו החיתוך. מ"ז שם ד

¹⁵ שו"ע ונו"כ שמו ה

¹⁶ פירש"י לאו רחל ממש דהא נקבה לא נתקדשה בבכורה אלא מין רחל. מ"ז ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

איש שוה בזרעו של אהרן אבל בהמה שתיהן גדולות שתיהן קטנות נמי לא הוי מומא

יש מומין הפוסלים באדם מלשרת בבית המקדש¹⁷ ואינם פוסלים בבהמה ומהם מי שענינו גדולות הרבה כשל עגל ומי שענינו קטנות כשל אווז. וכל שכן אם אינם שוות.

אולם באינ פוסלת אלא מי בהמה שעניה אחת¹⁸ גדולה כשל עגל והשניה קטנה כשל אווז, שהרי זה מום לענין קרבנות וקדושת בכור.

ודווקא באופן זה הוי מום¹⁹ אבל אם ההפרש בין העינים אינו שוה גדול כשל עגל והשני כשל אווז אל פחות, או ששניהם כשל עגל או שניהם כשל אווז אינו מום, וכן אם אחת גדולה כשל עגל ואחת כדרכה או אחת קטנה כשל אווז ואחת כדרכה אינו מום²⁰.

**ו. רב מרי בר רחל הויא ליה ההיא חיותא הוה מקנה
לאודנייהו לעובד כוכבים ... מותר לאדם להטיל מום
בבכור קודם שיצא לאויר העולם ... אפי' מקדושת כהן קא
מפקע ליה ... ידע לאקנויי קנין גמור וחזי ליה איניש
אחרינא ... מילתא הוא דעבד ואתי בה לידי תקלה**

¹⁷ רמב"ם ביאת המקדש פרק ז הלכה ו

¹⁸ רמב"ם איסורי המזבח פ"ב ה"ב ערוך השולחן העתיד איסורי מזבח סי' נב סעי' ג

¹⁹ אע"ג שבאדם הוי מום גם באופנים הבאים הוא משום דבעינן שוה בזרעו של אהרן ערוך השולחן העתיד שם

²⁰ וכ"כ בליקומי הלכות בכורות מ בעין משפט אות ל ועיי"ש בדעת רש"י בזה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

אף על גב²¹ שאסרה התורה²² להטיל בו מום קדשים אף בזמן הזה ובכללם בבכור, הני מילי כשיצא לאויר העולם והוקדש על ידי פטר רחם, אבל קודם שיצא לאויר העולם שעדיין לא הוקדש מותר להטיל בו²³ מום, ואין בו משום מטיל מום בקדשים כיון שמפקיעו מקדושת בכור למזבח.

כגון גדי שאזניו ארוכות ונראין בחיץ²⁴ קודם שיצא כל ראשו שעדיין אינו כילוד, יכול לצרום אזנו קודם שיצא רוב ראשו וכל כיוצא בזה.

במה דברים אמורים²⁵ בזמן הזה שאין שם בית מפני שסופו להאכל במומו, אבל בזמן שבית המקדש קיים אסור משום הפסד קדשים²⁶.

ובזמן הזה²⁷ מצוה לשתף עם הגוי בבהמה מעוברת מבכרת קודם שיצא לאויר העולם כדי לפוטרה מהבכורה, אף על פי שמפקיעו מקדושתו, לחלוטין ואף מהיות ממנו של כהן, כך עדיף כדי שלא יבא לידי מכשול ליהנות ממנו בגיזה ועבודה.

²¹ שו"ע ונו"כ שיג ז

²² ולדעת הרמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"ז אינו לוקה אלא בזמן שבית המקדש קיים שהרי היה ראוי לקרבן ופסלו, אבל בזמן הזה אע"פ שעבר בלא תעשה אינו לוקה עיין כס"מ. אולם דעת תוס' להלן ל"ג ע"ב ד"ה בעל מום וכו' תוס' מנחות נ"ו ע"ב ד"ה אלא וכו' הרא"ש ב"מ פרק הפועלים סוף סי' ו' וכ"מ רש"י ע"ז יג. ד"ה ה"מ שבזמן הזה אין איסורו אלא מדרבנן.

²³ אבל שאר קדשים אסורים מדרבנן. מנחת חינוך מצוה רפז אות כא

²⁴ ומבואר בש"ס דאע"פ שיצא מקצת אבריו כל זמן שלא יצא רובו או ראשו בענין דהוי כילוד מותר לעשות בו מום. והב"ח לקמן סוף סימן ש"ט כתב דלהרמב"ם דלמפרע הוא קדוש אסור להטיל בו מום בבכור אלא בפנים כשלא יצא לאויר העולם כלל ולא משמע הכא מהרמב"ם והמחבר. ש"ך שם ח

²⁵ רמב"ם הלכות בכורות פרק ב הלכה יד. ט"ז שם ט

²⁶ אך אין בו לאו שכל מום לא יהיה בו, שמפי השמועה למדו שזה אזהרה שלא יתן בו מום כמבואר ברמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"ז ובל"ת צו כיון שלא יצא לאויר העולם אינו קדוש.

²⁷ שו"ע ונו"כ שכ ו לאפוקי בזמן הבית שאסור להפקיע קדושת הבכור שיכול להקריב אותו למזבח. ט"ז ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

ואם יקנה לגוי חלק בעובר אין הקנין חל²⁸ לפי שהוא דבר שלא בא לעולם²⁹, כמבואר ביבמות צז. וב"מ סו. ועוד³⁰. לכך יקנה לו חלק באם עצמה שיוכל להקנות לו שהיא בעולם³¹.

ואם רוצה להקנות איבר מסוים בלבד יקנה לכתחילה איבר שהנשמה תלויה בו³².

כיצד יקנה לו, יקבל פרוטה מהגוי³³, ולפי שיש הסוברים שהגוי אינה קונה בהמה בכסף³⁴ אלא במשיכה, יקנה לגוי בעד הפרוטה מקום שהבהמה עומדת שם שהקרקע נקנית בכסף ובכך המקום יקנה לגוי האם או חלק בה, בקנין אגב הקרקע³⁵.

²⁸ ואם אמר עם יציאת רובא יהיה קנוי לך ע"י קנין חצר נלע"ד דלא מהני כיון דקדושת הבכור והמכירה בהדדי אתי' וחלין כא'. חי' רע"א

²⁹ בפסקי מהרא"י סי' ק"ל כתוב בסופו דאף ע"ג דאין מועיל מה שמקנה העובר לעובר כוכבים מחמת שלא בא לעולם מכל מקום יש סברא לומר דמהני אם הפרה מעוברת ועביר דאתי שתלד העובר ודמיא לההיא דריש המפקיד נעשה כאומר פרתי קנויה לך סמוך (לגנבת) [לגנבתה] וכ' שם דאם יש עוד צד להיתר כההיא דראוהו חולבת מקודם מהני בצירוף. ט"ז ח

³⁰ ובשו"ע הו"מ רמ"ד

³¹ ברמ"א ולבוש כתבו או יקנה לו האם כדי להקנות לו חלק בעובר שהקנין חל דהוי כמו אילן לפירותיו או פרה ושפחה לעובריה דקנה כיון שהפרה בעולם. אך בש"ך שם ה כתב צ"ע דמהתוס' והרא"ש ריש בכורות והאגודה בשם ר"ת משמע איפכא דאין לעשות כן משום דאתי למטעי דיקנה לו אוזן העובר לחוד וכן משמע בטור וכמ"ש בפרישה ע"ש

³² התוס' פ' בתרא דעבודת כוכבים כתבו שצריך להקנות לעובר כוכבים דבר שהחיות תלו בו וכ"כ בהנהגת מרדכי פרק האשה רבה ויש להחמיר לכתחלה וכ"כ באגודה ריש בכורות וטוב להקנות דבר שעושה נבלה או טרפה. ש"ך שכ"ג

³³ עיין תשובת חת"ס חלק יו"ד סימן שי"ז אי קנין דרבנן מועיל, או סמיכתא מועיל, ע"ש

³⁴ והקנין יהיה. וקנין חליפין בעובר כוכבים עיין ש"ך הו"מ סימן קכ"ג ס"ק ל'. וקנין חצר בעובר כוכבים עיין בגליון לעיל סימן קל"ב [סעיף] ב' בהג"ה [ס"ק ג.]. ואף דבדיניהם קנה העובר כוכבים במעות (ובזה עיין תשובת עבודת הגרשוני סימן ק"ב), לא דמי להאי דחולין דף ל"ט סוף ע"ב דמבואר שאם העובר כוכבים אלמא הוא חשיב קניה, דכיון דאינו אלמא לא סמיך על הדין דבקל מצלי דינא, תשובת צמח צדק סימן ס"א. גל' מהרש"א ³⁵ בטור כתוב שדרך זו דהיינו שיקנה לו המקום הוא יותר מובהר ונראה טעמו לפי שקנין אגב המקום הוא עדיף ממשיכה כמ"ש בח"מ סי' קנ"ז בדברי הרמ"ה. ט"ז ז, משמע דס"ל להט"ז בפי' ויקנה לו המקום ל"א דעי"ז יקנה הבהמה בקנין חצר אלא דמקנה לו בקנין אגב עמ"ש בגליון הש"ע חוה"מ (סי' ר' ס"ב). חי' רע"א

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

יכול גם לקבל פרוטה³⁶ מן הגוי³⁷, וגם ימשוך הגוי הבהמה לרשותו או לסימטא שאז משיכה קונה לו עם המעות, ובכך יצא ידי כל הדעות³⁸. ואף על פי שמקנה לו הבהמה כולה בעד פרוטה אחת והיא שוה הרבה יותר כמה כפלים אין חוששין בזה משום ביטול מקח, דאנן סהדי שישראל גמר ומקני ליה לגוי כדי להפטר מן הבכורה³⁹.

ואם אין לו רשות לגוי, מקנה לו ישראל חדר בביתו והגוי ינעל ויפתח דבהכי קני ליה הגוי החדר, ואחר כך ימשוך הגוי הבהמה לאותו חדר.

וצריך דוקא לעשות כנ"ל במכירה ולא להפקירה או לתתה במתנה⁴⁰.

ז. כהנים ולוים פטורין מק"ו אם פטרו את של ישראל במדבר דין הוא שיפטרו את של עצמן

כהנים ולוים⁴¹ פטורים מפדיון בכוריהם, דגמרינן להו מקל וחומר שאם הפקיעו קדושת פשוטי הלויים את קדושת בכורי ישראל במדבר קל וחומר שתפקע קדושתן את קדושת בכורות עצמן שבהן, וכן היה במדבר שבכורי הלויים הפקיעו את עצמן ולא הוצרכו בן לוי אחר לפדותו, לפיכך עכשיו נמי פטורין מן החמש סלעים של פדיון בניהם, וכהנים בכלל בני לוי הם שהיו במניינם עמם.

³⁶ כתוב עוד בתשובת מהרא"י הנ"ל דמה שמתנה עם העובד כוכבים שיאכיל הפרה בעד העגל הוי כנותן מעות בעדו. ט"ז ח

³⁷ וכתב הב"ח דאפי' עביד תרוייהו משיכה ומעות אלא דלא נתן העובד כוכבים מעות מיד בשעת הקנין אלא שהבטיחו ליתן לו מעות כך וכך והאמין לו אף על פי שנתן לו העובד כוכבים אה"כ מה שהבטיח לו אין אלו מעות קונות ואין צריך לומר אם הישראל היה חייב לעובד כוכבים ואמר ליה עובד כוכבים פרתך קנויה לי במעות כך וכך שאתה חייב לי והקנה לו הישראל דפשיטא דאין זה קנין מעות כל זה נתבאר בתשובתו ע"כ. ש"ך ח

³⁸ דלפי' של רש"י מעות קונות בעובד כוכבים בלא משיכה ולר"ת דוקא משיכה קונה בו וצריך שימשוך הבהמה לרשות הרבים או לסימטא הלכך לצאת ידי שניהם יעשה בן ואיכא למאן דאמר שאין קונה אלא במשיכה, לפיכך יעשה שניהם. לבוש ומ"ז ו, כתב בתשובת מהר"י סג"ל סי' קע"ד דאם לא מכר רק בדרך א' במעות או במשיכה הוה ספק בכור אפי' בדיעבד כיון דלא ידעינן כמאן קי"ל ובתשובת רמ"א סי' פ"ז כ' היינו דוקא לכתחלה דצריך מעות וגם משיכה אבל בדיעבד ודאי קי"ל כר"ת מדפסקו כל הפוסקים דמעות קונות בישראל ממילא בכותי קונה משיכה כו' ועל כן אם לא משך ישראל הפרה פשיטא דהפרה עדיין ברשות כותי עומדת ואין חילוק בין כותי קונה מישראל או ישראל מן כותי עכ"ל. ט"ז ח אולם בש"ך ח כתב ומשמע דאפי' בדיעבד אם לא עשה אלא קנין אחד משיכה או מעות לא נפטר מבכורה. וכ"כ בנקה"ב

³⁹ לבוש וש"ך ז

⁴⁰ ע' מורי אבן ר"ה (דף י"ג ע"א) ד"ה קצירכם ועי' בת' עבודת הגרשוני (סי' כ"ד) דאין לעשות תקנה ע"י מתנה או הפקר כ"א ע"י מכירה. חי' רע"א

⁴¹ שו"ע ונו"כ שה יח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בכורות

ומכך שנאמר⁴² (במדבר יח פסוק טו) אֵת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֵת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תַפְדֶּה בְכוֹר הָאָדָם וְאֵת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תַפְדֶּה, לְמַדּוּ חֻמֵּינוּ כֹּל שִׁישְׁנוּ בְּכוֹר אָדָם יִשְׁנוּ בְּכוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה, וְהַפְטוּר מִבְּכוֹר אָדָם פְּטוּר מִבְּכוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה.

לפיכך כהנים ולוים פטורים⁴³ מבכור בהמה טמאה. וכן כהנת ולויה, אבל בעליהם חייבים בפטר חמור שלהם. אבל בנכסי מלוג שלה פטורים, שהרי יש לה שותפות בהדיה⁴⁴.

⁴² רמב"ם הלכות ביכורים פרק יב הלכה יד

⁴³ שו"ע ונו"כ שכא יט

⁴⁴ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

